

Benamingen en uitdrukkingen

Sommige benamingen en uitdrukkingen zijn van belang voor het werken aan boord. Soms hebben ze alleen een historische waarde. Als je de uitdrukkingen kent, voel je je snel thuis aan boord en kun je instructies beter uitvoeren.

Aanvaringsschot	Voorste waterdichte schot om het vollopen van het schip bij aanvaringen tegen te gaan.
Alle Hens	Iedereen aan boord.
Allemanseindje	Eindje touw aan de klepel van de scheepsbel.
Anker	Instrument om een schip vast te haken aan de waterbodem, ook wel spijker genoemd.
Bak	Voorste gedeelte van het dek waar het meer- en ankergeroi staat of een groep zeekadetten.
Bakboord	Linkerzijde van het schip van achter naar voor gezien.
Baksgewijs	Appél voor de bemanning.
Baksmeester	Staat aan het hoofd van een bak.
Bemanning	Alle opvarenden van het schip.
Boeg	De zijkant van de voorzijde van het schip.
Boerennacht	Een nachtrust zonder wacht.
Bolder	Stalen koker op het dek om trossen op te beleggen.
Boordlichten	Rood en groen navigatielicht aan respectievelijk bakboord en stuurboord.
Bootsmansfluit	Een fluit voor het geven van orders, eerbewijzen en attentiesignalen.
Brug	Plaats van waaruit genavigeerd en gestuurd wordt. Ook wel stuurhut of stuurhuis.
Brugvleugel	(Open) dek aan weerszijden van de brug.
Bun	Houten of stalen bak met gaten onderin. Gasflessen kunnen hierin met voldoende ventilatie worden opgeborgen.
Bunker	Laden van water en brandstof.
Chef d'Equipage	Oudste onderofficier, die belast is met het toezicht op en het behartigen van de belangen van onderofficieren en zeekadetten.
Chevron	Onderscheidingsteken (schuine strepen) op de mouw.
Commandant	Gezagvoerder van een marineschip. Leider van bijvoorbeeld een korps zeekadetten. Afkorting: CDT.
Dagverblijf	Verblijf voor de zeekadetten.
Dinghy	Opblaasbaar rubberen reddingsvlot.
Eerste Officier	Plaatsvervangend commandant. Afkorting: EO.
Etat-Major	Alle officieren behalve de commandant.
Equipage	Alle opvarenden behalve de officieren.
Galon	Lint van de rangonderscheidingen van officieren.
Gangboord	Smal pad in de volle lengte van het schip.
Glazen slaan	Het luiden van de scheepsbel om het half uur.
Gouden Bal	Verblijf voor onderofficieren.
Hofmeester	Zeekadet die de bediening van de maaltijden verzorgt.
Hr.Ms.	Afkorting van Harer Majesteits. Staat voor de naam van marineschepen.
Kabelgat	Bergplaats voor trossen, verf en andere onderhoudsmaterialen.
Kabelgast	Beheerder van het kabelgat.
Kiel	De eerste horizontale plaat die bij de bouw van het schip geplaatst wordt.

Kikker	Haak om touw op vast te zetten.
Kloot	Knop op de top van een mast.
Kluisgat	Opening in de boeg waaruit het anker hangt.
Knevel	Hendel of vleugelmoer voor afsluiting van waterdichte deuren, luiken en patrijspoorten.
Koekoek	Openklapbaar glazen bovenluik van een verblijf.
Koggeschip	Een zeilend koopvaardijship dat van ongeveer het jaar 800 tot het jaar 1600 voorkwam in Holland en Duitsland. Het koggeschip is het symbool van het Zeekadetkorps Nederland.
Kombuis	Scheepskeuken.
Kooi	Bed.
Kooien af	Bedtijd.
Koopvaardij	Handelsscheepvaart met vracht- of passagiersschepen.
Laadboom	Ronde mast voor het laden en lossen van een schip.
Leerling	Zeekadet die ter beschikking staat van de onderofficier van de wacht.
Logboek	Boek voor aantekeningen van navigatiegegevens en gebeurtenissen. Ook wel Scheepsjournaal.
Longroom	Verblijf voor officieren.
Luchtkoker	Ventilatiekoker vanuit het benedenschip naar het boven dek.
Luiken	Platen die het ruim afdekken.
Maleis	Taal die vroeger werd gesproken in de voormalige kolonie Nederlands Indië (nu Indonesië). De marine gebruikt nog veel uitdrukkingen uit deze taal.
Mangat	Opening om in een ketel, tank, bergplaats, en dergelijke te komen.
Manschappen	Alle zeekadetten beneden de rang van onderofficier.
Muts	Hoofddeksel van de zeekadetten en kwartiermeesters.
Ms. Of MS	Afkorting van "Motschep" Neptunus Heerser der wereldzeeën.
Ouwe	Inofficiële benaming voor Commandant of kapitein.
Passagieren	Uitgaan voor ontspanning.
Patrijspoort	Ronde opening in de sloopshuid voor licht en ventilatie in verblijven.
Pendek	Onderbroek (Maleis).
Pet	Hoofddeksel van officieren en onderofficieren.
Pikkeet	Pauze. De breekers hadden vroeger een pauze totdat het pek gesmolten was.
Porren	Wakker maken.
Puts	Emmer aan een touw voor water van buitenboord.
Radar	Systeem waarmee de aanwezigheid en plaats van objecten worden aangetoond door uitzending en terugkaatsing van radiogolven.
Rederij	Een bedrijf dat vracht- of passagiersschepen laat varen.
Reling	Open hekwerk aan de rand van het dek.
Roef	Woonverblijf op een binnenvaartschip.
Roer	Stuurwiel op de brug of het roerblad aan de achterzijde van het schip.
Ruim	Gedeelte van het schip waarin de lading geplaatst kan worden.
S.B.D.	Afkorting van ScheepsBeveiligings Dienst. Dienst die onder alle omstandigheden de opvarenden beveiligd tegen schade en brand en het schip zolang mogelijk probeert te behouden.
Schiemannen	Het verrichten van werkzaamheden met touwwerk, zoals knopen en splitsen.
Schoorsteen	Uitlaatpijp van de uitlaatgassen van de sloopmotoren.
Stootwil	Stootkussen om schade aan het schip te voorkomen.
Stuurboord	Rechterzijde van het schip van achter naar voren gezien.

Stoker	Oude benaming voor machinist.
Strijken	Neerhalen van bijvoorbeeld de zeilen, Roeicommando voor achteruit roeien of Neerhalen van de natievlag bij overgave van een oorlogsschip.
Tamp	Eind of begin van touw.
Tjet	Verf (Tjetten = verven in het Maleis).
Toko	Winkel (Maleis).
Uitkijk	Lid van de bemanning met als taak het overige scheepvaartverkeer of obstakels in de vaarweg in de gaten te houden. Ook kijkt hij uit of er eventueel een man overboord is, en let op drenkelingen in het algemeen of op andere gevaren.
Valreep	Loopplank.
Vastwerken	Einde van de werkzaamheden.
Verhalen	Verplaatsen van een schip in een haven of langs de kade.
Verschansing	Dichte reling rondom het dek.
Vetput	Machinekamer.
Vlaggenparade	Ceremonieel hijsen van de vlag.
Voorstevan	Verlengde van de kiel aan de voorzijde van het schip dat in de bak uitloopt.
Waterlijn	Lijn tot waar het water komt op de romp van het schip.
WR-1	Zeilsloep van de Koninklijke Marine.
ZKK	Afkorting van Zeekadetkorps.